

Avvikende sosial utvikling hos små barn
Tiltak ved første bekymring

Dagskonferanse for fagpersoner i kommunene og spesialisthelsetjenesten



Foto fra Shutterstock

Ahus på Lørenskog
1. november 2024 klokka 08:45 til 15:00

[Se her for påmelding via Kompetansebroen \(kompetansebroen.no\)](https://kompetansebroen.no)

Pris: 800 kr. Inkluderer kaffe/te, frukt og enkel lunsj

Påmelding innen 18. oktober 2024

Årets viktigste møteplass

I løpet av de siste 15 årene er antallet førskolebarn som får en autismediagnose i avdeling for habilitering syvdoblet. Mange av disse barna viste tidlig tegn til uvanlig eller mangelfull utvikling av sosiale og kommunikative ferdigheter. Noen allerede i første eller andre leveår.

Denne økningen utfordrer oss som hjelpere på flere måter. Mange i kommuner og på sykehus kan kjenne på utilstrekkelighet og bli rådville. Ressursene skal fordeles på stadig flere barn. Samtidig kan man spørre seg om kunnskapen vi hadde om autisme før økningen er like relevant for alle de små barna som utredes i dag.

Endringene i det store bildet tvinger frem spørsmål om hva vi faktisk står overfor og hvordan vi bør møte utviklingen. Hva er autisme? Hvordan kan en antatt genetisk predisponert nevroutviklingsforstyrrelse brått øke så kraftig i omfang? Hva kan vi sammen gjøre for å gi familiene og barna god og relevant hjelp så tidlig som mulig?

Målet med konferansen er å dele nyere erfaringer fra arbeid med barn under tre år som viser avvikende utvikling av sosiale ferdigheter – inkludert erfaringer med samarbeid og dialog mellom spesialisthelsetjenesten og førstelinjen. I tillegg ønsker vi å plassere dette arbeidet i en videre kontekst, drøfte sentrale og vanskelige problemstillinger og skissere muligheter for å tenke nytt i møte med en pasientgruppe som er i rask endring. Vi håper at konferansen skal skape et rom hvor dere som møter disse barna i førstelinjetjenestene og i andre deler av spesialisthelsetjenesten også skal kunne dele deres erfaringer og reflektere i fellesskap med oss.

Konferansen retter seg særlig mot fagpersoner som møter små barn og deres familier på helsestasjoner, i PPT, barnehager og andre veiledningssituasjoner; helsesykepleiere, spesialpedagoger, vernepleiere, familieveiledere. Konferansen vil være nyttig og relevant også for beslutningstakere i kommuner og bydeler.



Knut Wærstad
Avdelingsleder
Habilitering barn og unge
knwe@ahus.no

Program

08:45 **Dørene åpnes**

09:00 – 09:15 **Introduksjon, [Hanna Friis Steen](#)**

09:15 – 10:00 **Autismekønningen i kontekst, [Charlotte Lunde](#)**

Det blir flere diagnoser over alt, ikke bare autisme. Det er et tegn i tiden at vansker individualiseres, at normalatferd sykliggjøres, og stadig flere barn og unge strever psykisk. Charlotte Lunde plasserer dagens situasjon i et historisk rammeverk, og viser hvordan kulturen omkring til alle tider har påvirket sykdomsuttrykk.

10:15 – 11:00 **Refleksjoner rundt diagnostikk og utredning av autismspekterforstyrrelse hos førskolebarn, [Einar Aasen Tryti](#)**

Hva er autisme? Hvordan utredes det og etter hvilke kriterier? Hvordan ser pasientgruppa ut i dag sammenlignet med tidligere? Hvordan kan autismedforekomsten være både sterkt genetisk predisponert og samtidig åpenbart sårbar for kultur- og miljøfaktorer?

11:00 – 11:45 **Pause med lunsj**

11:45 – 12:30 **Nytt terreng - nytt kart, [Hanna Friis Steen](#)**

Hva ser vi i den kliniske hverdagen ved barnehabiliteringen, og hvordan utfordres vi til å tenke nytt om egen praksis? Hvordan kan ulike tjenester og linjenivåer spille sammen for å møte alle barn og familier på en god og innsiktsfull måte - til riktig tidspunkt? Hva kan vi som tjenester få til sammen?

12:45 – 13:45 **Relasjonelt fokus og samspillsbaserte intervensjoner før diagnose kan settes, [Ingrid Karine Prøis](#) og [Gry Aamot](#)**

Hvordan støtte foreldre i samspill tidlig i barns utvikling, og hva kan kommunene gjøre for å styrke foreldrene i sin omsorgsoppgave? Betydningen av tidlig samspillsveiledning i familier som har barn som viser atypisk sosial utvikling.

14:00 – 15:00 **Spørsmål, erfaringsutveksling og diskusjon**

Charlotte Lunde

Journalist og barnepsykiater med lang fartstid i BUP. I 2022 utga hun boka "Lek og Læring i et nevroperspektiv" sammen med Per Brodal. Charlotte anlegger et bredt samfunnsmessig perspektiv på økningen i nevroutviklingsforstyrrelser.

**Hanna Friis Steen**

Psykologspesialist med fordypning barn og unge. Fagansvarlig og leder for psykologene ved avdeling for habilitering barn og unge på Ahus. Lang klinisk erfaring fra barnevern, BUP og habilitering. Underviser og veileder psykologer i spesialisering.

**Ingrid Karine Prøis**

Spesialpedagog i avdeling for habilitering barn og unge. Lang fartstid fra førstelinjen med barnevern, miljøarbeid, veiledning og tiltaksutvikling rundt små barn. Flere år som kursleder og spesialrådgiver innenfor småbarnsfeltet i RBUP.

**Einar Aasen Tryti**

Nevropsykolog og doktorgradsstipendiat ved avdeling for habilitering barn og unge. Einar har engasjert seg særlig i å utforske den økende forekomsten av små barn med autisme og reflektere over hvordan utviklingen kan møtes både på samfunnsnivå og i klinisk praksis. Underviser på nevroutdanningen på RBUP.

**Gry Aamodt**

Helsesykepleier med et særlig engasjement i forhold til barn med atypisk utvikling. Tidlig identifisering og tidlig støtte til foreldre. Gry har de senere årene drevet utvidet veiledning i samspill og felles oppmerksomhet til familier som har barn som viser atypisk utvikling. Etter mange år i Grorud bydel, jobber hun nå i Larvik kommune.

**Møteledere:**

- Knut Wærstad, avdelingsleder
- Andrea K. Wister, psykolog/Phd